

bruk af, begagna, nyttja. *T. ell. t. sig litet mat, förfriskning, vin. T. sig en sup. T. litet till bästa. T. medicin, förgift. T. ett bad, ett lavemang. T. ell. t. sig en lur, lura litet. T. för sig ett förkläde, binda ett f. framför sig. — T. för sig, taga till sig; förtära af framsatt mat och dryck; (fig. fam.) tillägga sig, se sig till godo, t. ex.: Han är nog den, som vet allt f. för sig. — T. i'n, se Intaga. — 7) Begära, fordra, låta betala sig ett visst pris för något. *Hvad tar han för det tyget? Han tar 6 r:dr alnen. T. penningar för något, låta betala sig för något. T. öfver hvad rätt är, låta betala sig mer än man har rätt till. T. till, fordra för något. T. mycket, för mycket, groft till. Han tar tio r:dr för mycket till. — 8) Antaga, godkänna, gå in på. Han vill ej ta, hvad jag bjöd honom. T. än, se Antaga. — 9) Antaga i sin tjänst; utse, välja; upptaga i förening med sig. T. någon till rättare, fogde, inspektor, till lärare, kompanjon, advokat, ombud, skiljoman. T. till äkta, till hustru, till man, gifta sig med. T. sig en hustru, gifta sig. T. i lära, se Lära. — 10) Antaga, anse (för); upptaga. T. något för skämt, allvar. Hvem tar ni mig för? Jag tar er för en hederlig karl. T. en sak för en annan. T. något för gifvet. T. väl, illa, väl, illa upptaga. Man får icke t. det så noga, vara så nogräknad. T. till, värdera, uppskatta; gissa, t. ex.: Han värderar huset till 10,000 r:dr; det är all t. till för litet. Tag till litet mer, så gissar du rätt. Jag tar det till 10 fot. T. upp, se Upptaga. — 11) Taga brukas äfven i en mängd uttryck och talesätt af ganska skiljaktig betydelse, äfvensom i förening med åskilliga partiklar, under bemärkelser, som icke gerna kunna föras till någon af de föregående. T. någon till sitt bord, låta honom spisa vid sitt bord. T. i kyrka, se Kyrktaga. T. på sängen, se Säng. T. i försvar, försvara. T. någon på orden, se Ord. T. i flanken, se Flank. T. i förhör, se Förhör. T. ed af någon, se Ed. T. del, se Deltaga. T. läck, blifva läck. T. ett steg, göra ett steg. T. kvarter, låna hus. T. en ton på klaveret, anslå en tangent derpå. T. ett kast i brådspel, flytta sina brickor efter ögonen på tärningarna, då man kastat. T. undervisning, låta undervisa sig. T. lektioner, låta undervisa sig timvis. T. fel, miste, vilse, misstaga sig, irra sig. T. i akt, se Iakttaga. T. sig motion, skaffa sig kroppsrörelse. T. dagen som han kommer, lefva helt bekymmerlöst, utan tanka på framtiden. T. ell. gifva sig tid till något, se Tid. T. en annan väg, gå eller fara &c. T. vägen, se Väg. T. ända, slutas. T. mod till sig, fatta mod. T. ordet, t. till ordet, se Ord. T. skada, se Skada, f. T. rum, fordra rum, utrymme; skrymma, t. ex.: Sakerna t. mycket rum. T. stykten ell. till stykten, t. till fötterna, fly. Det ena ordet tog det andra, se Ord. När det tar honom, kommer åt honom. (Fig.) T. under armarna, se Arm. (Fig. fam.) T. skruf, se Skruf. T. lag, se Lag, II, 2. T. i betänkande, i förvar, se Betänkande, Förvar. T. sak på bak, se Bak. T. fri, befria, frikalla. (Fam.) T. sig fri, göra sig f. T. sig den friheten, se Frihet, 9. T. lös, lösgöra, lossa. (Fam.) T. sig lös, göra sig lös. T. något i en viss mening, betydelse, tillägga det en viss m., b.; mena dermed något visst. (Fig.) T. sig något nära, lägga mycket på sinnet, hjertat. T. sig för nära, se Nära.**

— *T. af (i spel), se Aftaga, 6. T. af någon, måla, rita ens porträtt. Låta t. af sig, låta någon måla ell. rita sitt porträtt. T. af daga, se Afdagataga. — T. efter, efterapa, göra som någon gör förut. — T. emot, emottaga visiter, t. ex.: Han tar ej emot i dag. — T. i', antända, t. ex.: Elden tog i huset; äfv. börja att verksamt sysselsätta, befatta sig med en sak, t. ex.: Förut gick det långsamt med företaget, men när han tog i, blef det annat lif. — T. igen, återtaga, t. ex.: T. igen sina ord; äfv. återvinna, t. ex.: T. igen skadan. T. igen hvad man glömt, åter inlära det. Jag vet ej, hvar jag skall t. igen honom, jag tycker mig känna igen honom, men kan ej minnas, hvem det är. — T. i'n, se Intaga. T. in vatten, läcka. T. in ett spel, få hem ett spel. T. skogen in, rymma till skogs. T. sjön in, gifva sig ut på öppna sjön. (Fig. fam.) T. i tu med, se Tu. — T. om, se Omtaga; äfv. förbigå, öfverhoppa, t. ex.: Han tog om två sidor. — (Fig.) T. på sig, bekänna, t. ex.: T. på sig en sak, ett brott; äfv. åtaga sig, t. ex.: Den saken tar jag på mig; äfv. ansvara för, t. ex.: Det får han t. på sig. T. dristigheten uppå sig, t. sig den dristigheten uppå, fördrista sig att... — T. till, företaga, t. ex.: Jag vet ej, hvad jag skall t. till. — T. till sig, upptaga i sitt hus, för att gifva uppehälle. Gud har tagit honom till sig, han har dött. (Gram.) T. till sig, styra, regera, t. ex.: Denna preposition tar till sig ackusativ. T. till sig, se äfv. T. åt sig. — T. undan, se Undantaga. — T. upp, se Upptaga; äfv. (på jagt) få upp, drifva upp. — T. ur, ut, se Urtaga, Uttaga. — T. vid, antaga, t. ex.: T. vid en lära. — T. åt sig, draga åt sig, i sig, t. ex.: T. släckar, smuts åt sig; äfv. (fig.) tillägga sig, hänföra till sig, t. ex.: T. åt sig ett beröm, en förebråelse. — T. öfver, se Öfvertaga; äfv. (i spel) sticka öfver (se Sticka). — V. n. 1) (fam.) Halva eftertryck, göra verkan, verka. Det tar inte, vill inte ta. Slå så, att det tar. Sagen tar icke, är för slö. Filen tar på jern, biter på jern. Färgen tar ej på tyget, fastnar ej. Delta tar på förrädet, på isen, på helsan, medtager, försvagar mycket &c. T. igenom, tränga igenom, kännas igenom, t. ex.: Regnet tar igenom; slå så, att det tar igenom. — 2) (om fisk) Bitä på kroken. Fischen tar bäst vid vackert väder. — 3) (fam.) Börja, vidtaga. Der en släpper, tar en annan. T. vid, se Vidtaga. — 4) T. af se Aftaga. T. af ell. t. af vägen, gå, fara på en väg åt sidan. T. af till höger, åt venster. T. af till Upsala. Säges äfv. om väg, som viker af, t. ex.: Här tar vägen af till Upsala. — T. emot, vara i vägen, till hinders, t. ex.: Afsisaren tog emot; äfv. stöta emot, t. ex.: Vagnen tog emot muren. — T. i', begynna. — T. ihop med något, gripa sig an med, sätta i verket. T. ihop med någon, inlåta sig i strid, tvist, träta med honom. De togo starkt ihop, kommo i häftigt slagsmål, i häftig träta. Det tar starkt ihop, blir en skarp strid, tvist, träta, en förfärlig sammanstötning. Få se, hur det tar ihop, hur det går. — T. i'n, köra in, taga kvarter, t. ex.: Han tog in på ett hotell. — T. på', till, börja, begynna, t. ex.: Det tar på (till) att regna. — T. till, se Tilltaga. — T. sig, v. r. (fam.) 1) Tillväxa, förkofra sig, vinna framgång, fortkomma. Ympen, plantan, trädet tar sig. T. sig fram, hjälpa sig fram, t. ex.: Det är svårt att t. sig fram i Stock-*